

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Koncz Akos.
 Kiadó s iaptulajdonos.
Kutas Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház. (emelet).
 Alapítvány: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
 Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vételnek te.
Egyes szám 4 kr.

Válságos napok.

Debreczen, nov. 15.

(—é—) Ausztriához való viszonyunk rendezése a legkritikusabb bizonytalanságban lebeg, de azért mindenki érzi, hogy a helyes megoldásnak szükségképpen be kell következnie és pedig már a legközelebbi napokban. Bármennyire dühöngött és dühöng is Ausztriában a parlamenti anarchia, a kijózanodás processusának be kell következnie és diadalt kell aratnia. A fejetlenség és féktelenség legfeljebb egyéni áldozatokat emészthet föl, s legfeljebb arról lehet kombinálni, hogy kik lesznek ezek az áldozatok t. i. odaát Ausztriában, de a dualizmust, mint az osztrák magyar monarchia létalapját meg nem ingathatja az az okvetlenkedés, amelynek szegyenletes színhelyeül az osztrák képviselőház szolgált.

Az persze nagy kérdés, hogy a megoldás milyen módon fog létre jönni s az meg viszont kétségtelen, hogy a most dúló parlamenti anarchia nem hamar elenyésző nyomokat fog hagyni Ausztria közéletében; de mindezt a közjogi alap minden igaz és őszinte hívet csakis arra indíthatja Magyarországon, hogy annál szívósabb és eltökéltebb kitartással álljon helyt a hazabölcseinek nagy alkotása mellett.

Magyarország elejétől kezdve józan mérsékletet és tartózkodást tanusított a közjogi kiegyezés megújításának kérdésében daczára annak, hogy Ausztriában a

legszélsőbb antagonizmus fejlődött ki ellenünk s így kétszeresen van okunk abban bizni, hogy a magyar közvélemény a Bánffy kormányt a dualizmus rendithetetlen fenntartására irányuló törekvésében támogatni fogja.

El kell ismerni, hogy Bánffy Dezső báró mindent elkövetett, ami a dualizmus zavartalan fenntartása érdekében szükségesnek mutatkozott. A provizorium javaslatot — noha annak sorsa az ellenzéki pártokkal létrejött kompromisszum folytán teljesen biztos volt — mégis ideje korán előterjesztette. E tekintetben az osztrák kormány határozottan mulasztással vádolható, amennyiben — bár éppen nem rendelkezett garanciákkal a provizorium javaslat sikerét illetőleg — annak betervezésével mégis késett, úgy hogy most már az idő rövidsége miatt valóban meg van könnyítve az obstrukció munkája, mert végre is az a tudat, hogy mindössze nem több, mint hat hétig kell kitartani, az obstrukciót mindenestre nagyon élesíti és táplálja.

Azonban még az obstrukció sikere sem találja készületlenül a magyar kormányt, amely erre az esetre is elkészítette a kiegyezés önálló rendezésének tervezetét, nehogy a szerződés lejártával alkotmányjogi képtelen helyzet álljon elő.

Szóval magyar végről minden megtörtént, ami szükséges s azért nyugalommal nézhetünk eléje a válságos napok után következő kibontakozásnak.

A delegációk: Az a fényes, előkelő testület, vagy jobban mondva a magasabb politika gyülekezete e héten megkezdte tanácskozását. A kiegyezés barátai nagy reményeket fűznek a delegációk működéséhez. Mi is megvagyunk győződve, — hogy ezen előkelő gyülekezet szem előtt tartva boldogult Andrássy Gyula gróf intenerióit, a nemzet javára végzi tanácskozásait.

A liberalizmus diadala. A berlini városi képviselőtestületben a liberálisok nagy diadalt arattak a szociáldemokraták felett, kiket mint már régebben, úgy most is hűségesen támogattak az antiszemiták.

Tul a Lajtán. Badeni legutóbbi beszédéből arra lehet következtetni, hogy a kormány nem szándékozik lemondani. A vád alá helyezési indítványok lekerületek a napirendről s bár a németek a csehakkal és viszont gorbáskodtak, az ülés elég simán végződött.

Az autonomiai kongresszus.

Debreczen, nov. 15.

(K—cz.) Szombaton nagy vereség érte a néppártot, mely abban a reményben volt, hogy vezérszerepet fog vinni az autonomiai kongresszus szervező gyűlésében. Az aranygyapjas Zichy Nándor gróf és pártja hetek óta agitáltak és kimondták a perera-tot az Apponyi Szapáry lisztára, melyen felette mérsékeltlen szerepeltek a néppárt zászlóvivői.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Vigasztalás

A "Debreczeni Hirlap eredeti tárczája."

Írta: Koncz Akos.

Emeld fel a sötét fátyolt, hadd lássam szomorú, halvány arczodat, melynek örömeit leszedte a szenvedés hideg, mindent medermesztő keze.

Jöjj ide közelembre és én megkísértem, hát ha megtudnálak vigasztalni. Igen! Szeretném szivedbe beleültetni a reménység magvát, szeretnélek meggyőzni arról, hogy a világ milliói még több, nagyobb és égetőbb fájdalmat hordoznak és mégis meghajtják fejüket a magasabb akarat előtt, mely töviseket szór életutjukra. Ugy szeretném neked megmutatni azt a mérhetetlen fájdalmat, mely a sziveket pusztítja, s akkor meglátnád, hogy ezekre még súlyosabban nehezedett Isten keze, mint te reád, ki még sem maradtál szertű szivek nélkül.

Oh mert ne hidd, hogy csak az szenved, ki szenvedőnek látszik s szeméi örökké ned-

vesek a könyvtől Oh nem! Ezeknek minden veszteségük mellett is megmaradt az a vigasztalás, hogy sirni tudnak s a sirás csöppeit oltják a fájdalom tüzeit. Milliók vannak azonban, kiknek kiapadt a vigasztalás forrása, — akik nem tudnak sirni és kétszeresen érzik éppen e miatt a fájdalmak tüzeit. Veszteségük gondolatánál összefacsarodik szívük, a vágy elvesztetteit után égeti lelküket, melynek égető tüzeit nem enyhíti egy könyv csepp sem. Ez a legnagyobb fájdalom, melyről a legnagyobb szívek azt írják, hogy felér a pokol minden gyötremével és rövid idő múlva vagy megöli a testet vagy fátyolt borít az agyra, a gondolatra és beborult világban él a lélek elfáslva, nem emlékezve többé a törre, mely szívét átjárta.

Emeld fel fátyolod, nézz reám és hidd el, hogy a meg nem fékezett fájdalom önössé tesz bennünket. Nincs jogunk ugyanis ahhoz, hogy csak boldogság után vágyakozunk. Nincs jogunk a sorstól azt kívánni, hogy míg milliókat környékezt a fájdalom, minket illatos rózsákkal vegyen körül a Gondviselés, távol tartva tőlünk annak tövisseit. Az emberiség a világ teremtése óta mindig szenved és története azt bizonyítja, hogy nem volt egyetlenegy szív sem, mely ha többet nem is, de leg-

alább egyetlen tüszurást ne érzett volna életében. Ennek meggondolása már magában is enyhítheti fájdalmadat, mely nemcsak neked jutott osztályrészül, hanem a föld millióinak.

Nyujtson vigasztalást továbbá az, hogy csak nemes lelkeknek jut ki a fájdalom. A világ leghiresebb szellemeinek lelkén mindig látunk valami borongót. Olvasd el élettörténetüket és látni fogod, hogy éppen ebben a fájdalomban termettek meg legszebb műveik, melyeknek értékét, becsét a rohanó századok nem tudták elmosni. Miként a megsebzett csiga gyöngyöket termel, úgy a buval telített szív is bőségesen termi a legszebb remények kincseit. Ilyen a lemondás, embertársaink szenvedésének megértése, a könyörület. Kincsek ezek s annál becsesebbek, mivel fájdalom által megszántott szívünkben teremnek. Meg lehet rajtuk venni a megnyugvást, az Istenben való hitet, a bizalmat a jövőbe s az önmegismerést. Aki sokat veszített, az balga, ha eldobja magát az apróbb kincseket s így a lélek sem jól cselekszik, ha midőn elvesztett mindent, le nem szedi a csalódása és összeomlott boldogsága omladékán kiönnő egy pár szál virágot.

Mi lenne a koldus sorsa, ha egyedüli hü-

A néppártnak ugyanis az volt a célja, hogy kibuktassa a lángeszű egri érseket, dr. Samassa Józsefet, Károlyi Sándor grófot, Ugron Gábort, Timon Ákost és Wenckheim Frigyest. A mérsékelt párt azonban résen állt és hasztalan volt minden kapacitálás a néppárt csufos kudarczsal vonult vissza a harcmezőről.

Mi mindig örülünk valahányszor a néppárt bukásáról hallunk. Nem azért, mintha erejüktől félnénk, hanem azért, mivel a valódi liberalizmus csak úgy hódíthat minden vonalon, ha diadalt arat azon törekvések felett, melyek nem illeszthetők be többé se társadalmi életünk modern jogrendébe, se nem felelnek meg azon szellemnek, mely kell, hogy áthassa azt a Magyarországot, mely tisztas helyet vívott ki magának, éppen a haladás szellemét megértő magatartásával az egész világ színe előtt.

A néppárt az autonomiai kongresszus szervező gyűlésén beláthatta, hogy a művelt katolikus világ nem helyesli az ő eszméit, törekvéseit. Beláthatja ebből is Zichy Nándor gróf, hogy ma már nem lehet járó szalagon vezetni az elméket, miből ismét arra következtethet, hogy az egész néppárt élete rövid lesz, hasonló a délignyitóhoz.

Ha végignézzük az autonomiai kongresszus huszonhetes listáján azt látjuk, hogy ott közéletünk sok tiszteletreméltó alakja van, kik meg fogják gyöngíteni azon törekvések erejét, melyeket a néppárt zászlójára írt — A néppárt pedig talán okulva a szombati bukásról, lemond arról a képzeltelességről, melyet magának a Zichy Nándor gróf fantáziájával álmodott.

Az autonomiai kongresszust nemcsak a katolikusok, hanem mi protestánsok is élénk figyelemmel kísérjük, mert a sikerben annak a szabadságnak diadalmát látjuk, mely a mi egyházunkat is nagygyá és virágzóvá tette. Mi már régen élvezük az autonomiai áldásait és nem fogjuk azokat irigyelni katolikus testvéreinktől sem.

És mi hisszük, hogy az egyértelmű munkásság és a szeretet segélyével a kongresszus jól

kisérőjét, társát, melylyel küszöbről-küszöbre vonszolja terhét vándorbotját magától eldobná, csak azért, hogy egyik másik ajtótol ki-méletlenül és szeretetlenül elűzték? Éppen így mi maradna meg a léleknek, ha mint a bibliai Rákhel nem akarna megvigasztalódni? Semmi, de semmi. A kétségben is mondókává válik, mely állapota pedig azoknak fájlana legjobban, kiknek elhunyt felett nem tud megnyugodni.

A vallás is azt tanítja, sőt egyenesen parancsolja, hogy mérsékeljük fájdalmunkat. — Rámutat arra a hatalmas kézre, mely be is tudja azt a sebet gyógyítani, melyet az emberek lelkén ütött. Ki benne bizik, meg nem szegyenül és érezni fogja a megnyugvás édes érzését, mely ugyan szeliden borong, de ha kisírja magát, szétfoszlik fellege.

Az élet csapásai, szeretteink elvesztése főleg azért hagynak mélyebb nyomokat szívünkön, mert azt hisszük, hogy másokat ilyen vagy amolyan, a mienkhez hasonló szenvedés nem érhet. Beleképzeltük magunkat abba, hogy csak mi vagyunk a sorsüldözöttek s valószínűségeket kéjelgünk a fájdalomban. Pedig ha széttekintենék látnánk, hogy az emberiség legnagyobb része összezuzott szívvel jár, épp úgy szenved, mint mi, csak hogy nem viszi fájdalmát a világba s a vigasztalás drága lyog, ha az elhalad mellette.

meg fogja oldani azon kérdéseket, melyeknek megfejtését már évtizedek óta aggódó remények közt várják nemcsak a katolikusok, hanem az egész magyar társadalom is.

Parallel főgymnásium a debreczeni kollegiumban*)

Köztudomású dolog, hogy a debreczeni főiskolánk kebelében levő főgymnásium évek óta erejét meghaladó küzdelmet kénytelen folytatni — hogy úgy mondjuk — saját fejlődése ellen: arra van kárhóztatva, hogy minden áron megakadályozni igyekezzen rohamos meg-növekedését egyedül azért, mert kereteit a természetes és nagyszerű fejlődésnek, a látogatottság folyton fokozódó emelkedésének megfelelőleg kibővíteni nem képes. Az iskola felétolongó tanulók óriási tömege már-már agyonnyomással, a nagy vérbőség gutaütéssel fenyegeti az alma Matert.

Az országos törvény, de másrészt a tanítás érdeke is a felvétel korlátainak összeszorítását, a legkényeszerítőbb szükség azok támogatását követeli, az intézet szorongatott vezetősége pedig kétségbeesetten kiabál segítség után, — de mindhiába. A főiskola anyagi ereje ezerféle szükségéi nem engedik meg a további terjeszkedést mert a belső, az intenzív fejlesztés is elég sok gondot ad. Az egyházkerület csak ez év tavaszán igyekezett a létező intézmények fejlődésének egyik legnagyobb akadályát elhárítani a tanári fizetések korszerű rendezése által; de ez a rendezés is csak a következő években lesz teljesen végrehajtható.

A város, mint mindenkor, ugye bajában is igyekezett segítségére jönni több százados féltett főiskolájának, de nem volt mire támaszkodnia a megajánlott segítő kezét s eredmény nélkül kellett visszavonulnia.

A baj tehát orvoslás nélkül maradt, sőt

* Ez érdekes eszmét dr. Baczoni Lajos evang. jogtanár veti fel a „Debreczeni Protestáns Lapokban”.

ajándékát, melyet a vallás és a szerető szívek nyujtanak feléje nem veti meg.

Nincs ember, kinek ne volna kit siratnia és még sem jár ki mindenki örökké kedvesei hantjára zokogni. Az élet nemcsak sirásból áll, van annak derűje is, melynek látásán az örül legjobban, ki onnan a magasból nézi más megtisztult lelkével a mi utainkat.

A halottak nem önösek és csak azt ki v á n j á k, hogy néha-néha felelevenítsük emléküket. Ha azonban folytonosan nedves a sirjuk szemeink könnyétől, akkor ott sem pihennek, mert kiomló könnyeink szívők poráig hat és nyugtalanítja siri álmukat.

Az volna a legridegebb, sőt leggonoszabb ember, ki zokon venné a csalódott, vagy sokat szenvedett szív fájdalmát. Sirj, mondja a nagy francia költő, mert a könyben tudás rejlik. Ámde ne feledd, hogy az életnek nagy kötelességei vannak még a halállal szemben is. Akkor tiszteled meg, mondja egy német költő elhunytjaid emlékezetét, ha vidám lélekkel gondolsz rájuk, kik már elérték a viruló partokat, melyeken nincs gond, nincs jajszó és siralom. Akkor lelszel erős, ha nem foglalkozol mindig a gondtal, a búval, hanem úgy cselekszel, mint a nap, mely bár el-el fűdi a felhő, mégis mosolyog, ha az elhalad mellette.

rohamosan megnövekedett s növekedik folyamást. Arról van már most szó, hogy nemcsak egyházkerületünk s a távolabbi vidékek református vallású ifjúsága, melyet legnagyobb részben hanyományos hűség, felekezeti és iskolafentartó családi tradíciók hajtálnak az ősi kollegium felé — s mondhatjuk, feljogosítanak is annak szellemi jótéteményeire — maradnak ki tömegesen ez iskola növendékei közül; hanem kimaradnak Debreczen város református ifjai, (nem is említve a más vallásúakat) közöttük oly családok gyermekei is, a melyeknek neveit e főiskola javára szolgáló alapítványok örökítették meg és tartják fenn hálás kegyeletünk tárgyai gyanánt. Ezeket a jelenségeket tehát semmiféle kényszer hatása alatt sem lehet tovább tétlenül nézni. Itt még a lehetetlenségnél is erősebb a kéréselhetetlen szükség, tehát mindenestre meg kell találni a kiegészítő orvosszereket.

Ezt az álláspontot foglalta el egyházkerületi közgyűlésünk is, midőn nem elégedvén meg a nehézségek konstataásával, utasította a tanügyi bizottságot, hogy gondolkozzék a lehető orvoslási módokról s tegyen jelentést a tavaszi közgyűlésnek.

A kérdés oly nagyfontosságú, hogy megérdemli egyházi és taügyi köreinknek, mint Debreczen város közönségének is éber figyelmét és jóakaratu közreműködését. — A célravezethető módokat megbeszélésére akarunk tért nyitni e helyen is, midőn e kérdéssel foglalkozunk és midőn a megoldásnak egy lehetséges módjára a figyelmet itt is felhívjuk.

A főgymnásium négy alsó osztálya mellett most is fennálló parallel osztályoknak újabb — tehát 3 ik — parallel osztályokkal való megszorítása a mostani keretek között előttünk sem kívánatos, de nem is lehetséges államsegély nélkül. Már pedig mi is abban a véleményben vagyunk, hogy a debreczeni főiskola részére az államsegélyt csak a végő szükség esetében kell igénybe venni, mert a lehetőség kívánatos, hogy legyenek egyes főbb pontokon tisztán autonomikus intéze- teink is.

Tudom, jól tudom, mert azoknál olvasom, kiknek szívébe markolt a fájdalom, hogy nehéz, nagyon nehéz elfeledni azt az ütest, melyet az ember a sorstól szívébe kap, de azt is tudom, mert ezt lelkiismeretem, ez az örök törvény súgja, hogy találkozom azokkal egykoron, kik elváltak tőlem és a viszontlátás felszárítja ama könnyeket, melyeket az élet, a csapások, vagy szereteteink elhunytá sajtol ki szemeinkből.

A fa is megérzi, ha virága lehull, vagy gyümölcsét leszedi. Lassankint sárgulni kezdenek lombjai, virágai közt végig sivit a metsző szél, de tavasszal újra meghozza virágát. Végy példát a fától. Igaz, hogy életfád egyetlen virága hervadt el, de az ő hervadása hasonlított az égbe visszaröppenő sugarhoz. Nemes lelke, angyalízta szíve nem tudott betelni a földdel, odavágyott a világossághoz, melyből egy sugár az ő lelkében is megvolt. Ez a fény az ő lelkének jósága, őrző szelleme most is körülte van és vezérel, segít és áld életutadon. Az ő élete most egy imádság a te megnyugvásodért, boldogságodért s mivel az ártatlanok imájára az Isten szíve is feldobog, hidű meg, hogy az ő kérése már meghallgatást nyert.

Eppen azért nyugtasd meg őt a te megnyugvásoddal. Emdel fel olykor-olykor sőtét

A gon...
tartva a d...
vel s így l...
tonomikus...
ez intézet...
a tisztánt...
gának alá...
simumot s...
gyük igen

A lé...
határozása...
előre csak...
százas tör...
segély ala...
osztályunk...
nánk az é...
tályu áll...
séghez ké...
ugy az au...
ágazását...
mellett, d...
a törvény...
tait. Ekk...
gadható l...
nyok köz...
holott jele...
létszám m...
be, sokka...
kodás esél

Egy...
figyelemb...
évből el...
vetkező k...
negyedik...
keznék.

Az á...
a négy os...
tanszék k...
a többi k...
kola illet...
városa eg...
emineseb...
könnyede...
főiskola...
jóformán...
város ped...
tőségű ta...
alkalmat...
a felvétel

fátyolodat...
kesergésb...
olyan a s...
hőben elt...
matesepp...
bére, had...
zárja el a...
hogy néll

Eme...
nem sirs...
lassan m...
mas az s...
fénye bev...
lelkű s n...
s beéred...
esőndes...
nyújt nek...
kincsedet...
de emlék...
telni és...
nyugtato...
német ba...
köny zav...
Tör...
szeress!

A gondolatunk tehát az volna, hogy fentartva a debreczeni főiskolát összes intézeteivel s így főgymnasiumával együtt a mai autonómikus érintetlen minőségben, létesítsünk ez intézet mellett s ezzel szerves kapcsolatban, a tiszántúli ev. ref. egyházkerület főhatóságának alárendelve egy másik ev. ref. gymnasiumot s ennek részére az államsegélyt vegyük igénybe.

A létesítés módozatainak közelebbi meghatározása a kivitel kérdéséhez tartozik. Egyelőre csak arra terjeszkedünk ki, hogy az országos törvény alapján igénybe veendő államsegély alapjául átadnók négy alsó parallel osztályunkat vagy, a mi egyre megy, állítanánk az állam segítségével egyelőre négy osztályú államsegélyes gymnasiumot s a szükséghez képest parallel osztályokat létesítenék ugy az autonóm anyaintézet, mint annak kiágazását képező új államsegélyes gymnasium mellett, de megtartva mindenütt a felvételnél a törvényszerű maximalis (60) létszám korlátait. Ekként két-két parallel osztályban befogadható lenne a mostaninál kedvezőbb viszonyok között 240 tanuló minden osztályba, holott jelenleg a törvényszerűnél magasabb létszám mellett is csak 140—150 fogadható be, sokkal nehezebb és tökéletlenebb gondoskodás esélyeinek kitéve.

Egyelőre és pedig a dolog sürgősségét figyelembe véve, már a következő 1898/9. tanévben elég volna a két alsó osztályt, a következő két év alatt pedig a harmadikat és negyediket felállítani. A többi azután következne.

Az állam fedezné a költségek felét s pl. a négy osztályú gymnasiumhoz szükséges 5 tanszék közül felállítana kettőt, vagy hármat, a többi kettőt vagy hármat felállítaná a főiskola illetőleg az egyházkerület és Debreczen városa együttesen, a mely utóbbinak a legemesebb érdeke egy ily intézet létesítésével könnyedén esni tud a kérdés nehézségein. A főiskola tanszékekhez való járulási költsége jóformán kitelnek a tandíj-szaporulatból; a város pedig a mellett, hogy a debreczeni illetőségű tanulók elhelyezésére ekként kedvező alkalmat biztosíthatna, még azáltal is, hogy a felvételre nézve elsőbbséget köthetne ki az

fátyolodat és ne merülj el a reményvesztett keseregésbe. Hallgass a vigasztaló szóra, mely olyan a sokat szenvedett szívnek, mint a nyári hőben eltikkadt virágnak a hajnali hűs harmatepe. Fogd fel azt, csepegtess szíved sebére, hadd gyógyuljon meg, látod a virág sem zárja el a kelyhét a napugár elől, mert tudja, hogy nélküle nem élhet.

Emeld, emeld fel fátyolod! Ugy-e már nem sírsz, mert megvigasztalódtál. Lassan lassan megy ez jól tudom, mert a mi fájdalom az soká vértzi a szívünket. De ha a hit fénye bevilágítja lelkedet, ha nem leszel kis lelkű s nem dobod el a reménység horgonyát s beéred azzal az igaz szeretettel, amit a mi csöndes, boldogságos kis házunk és körünk nyújt neked, akkor ha nem is fogod veszített kincsedet feledni, mert ez lehetetlen, de emlékedet lelked derűjével fogod megszentelni és ezzel az ő angyaljó szívét is megnyugtatód, pihenése csöndes lesz, mert egy ónémet ballada szerint a sirokra hulló túlságos köny zavarja a megholtak nyugalmát.

Töröld le könnyeid! Higgy, remélj és szeress!

ilyenek számára egyuttal megszerezhetné azt a jogot, hogy ezen új intézetnek általa és a kerület által fentartott tanszékeinek betöltésénél ép ugy gyakoroljon fele szavazattal befolyást az egyházkerület mellett, mint jelenleg az anyaintézet tanárainak választásánál a debreczeni ev. ref. egyház gyakorol.

Az új intézett részére szolgáltatná az anyaiskola, legalább egyelőre, a szükséghez képest a melléktanárokat s a vezetést, mint-hogy a megfelelő tehershállítás mellett ez intézet az anyaintézetlel lehetne egy igazgató vezetése alatt, sőt ez sok tekintetben kívánatos is volna.

Az állam viszont adna segélyt egy megfelelő új épület emelésére, a mely kiválólag tantermek és egyéb tanhelyiségek számára szolgálna s azon nagy bajokon is segíteni volna hivatva, melyek az anyaintézetnél helyiségek tekintetében fennforognak.

A kollegium adna telket; erre szolgálhatna pl. a hátulsi udvar területe, okszerű építkezés mellett.

Ezek azok a gondolatok, melyeket felvetni óhajtunk s melyeknek kiegészítése s megvalósítása szerintünk a kérdés legmegnyugtatóbb s legtökéletesebb megoldásra vezetne.

A kormányban kétségkívül meglesz a hajlandóság, hogy ily fontos helyen segítséget nyújtson. A város már megmutatta erre való készségét a legközelebbi időben is. Nekünk pedig minden érdekünk azt követeli hogy a megoldás e módozatához ragaszkodjunk mert míg ezáltal főgymnasiumunk túltömöttségén gyökeresen segíthetünk, másrészt — a mi nem kevésbé fontos — biztosítjuk ezuton a debreczeni ősi főiskola országos jelentőségét: megtartjuk e főiskola szellemének jótékony hatása alatt továbbra is ennek egész eddig megszerzett vidékeit és érdekességét s a gymnasiumi oktatás ügyét Debreczen városában más jellegű hasonló intézetek létesítése által kezinkből kicsavarni jövőre sem engedjük,

B. L.

Ipartestület Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 15.

Sok évi hánykódás és huzavona után végre oda jutottunk, hogy elmondhatjuk, — miszerint van már ipartestület Debreczenben.

Nehezen ment megalakítása, az iparosok intelligensabb elemei évek hosszú során keresztül hangyszorgalommal dolgozott, ülészet, kapacitált, míg sikerült a megalakítás kimondásához szükséges kétharmad többséget az ipartestület eszméjének megszerezni.

Mert hiába biztosít az ipartestület az iparosoknak autonóm önkormányzati jogokat, hiába magyarázták az iparosok a gyárosoknak, — de különösen a nagyszámú csizmadia és timár elemeknek, hogy az ipartestület még nagyobb szabadságot kap az ipartestület létesítése esetén, mert az iparhatóság az iparügyek nagyrészenek elintézését a testületekre ruházta át, hiába beszélte az iparhatóság, a tanács meg maga Baross Gábor egykori kereskedelemügyi miniszter is, hogy az ipartestület nem reflektál a csizmadia és timár ipartársulat vagyonára, ez mind nem volt képes az ipartestület létesítése iránt táplált balvéleményeket eloszlatni.

Az első kísérletet 1889-ben tették meg, ami azonban sikertelen volt, —emert az intézők nem tudták a szükséges többséget összehozni.

Közben azt egymásután alakultak meg ipartestületek a vidék nagyobb városaiban. — Haldumegyében a Hajdúvárosok ugyancsak

konzervatív lakossága szintén nem zárkozhatott el az ipari haladás eme első elmaradhatlan kellékének létesítése elől ugyannyira, hogy még Balmazújváros is meghódolt az ipartestület eszméjének. Csak Debreczen, a nagy kulturváros állt mereven ellene a kereskedelemügyi miniszter többszöri sürgetésének, miközben megtörtént például oly ironikus eset is, hogy néhány kérdésben a „Balmazújvárosi ipartestület“ megkeresést intézett a debreczeni ipartestülethez, amit Boczkó Sámuel főkapitánynak azon megokolással kellett visszaküldeni, hogy „czimzett ismeretlen.“

Ez év tavaszán újra megindult a mozgalom, a már egyszer kudarcot vallott eszme reaktiválására, és ezuttal siker koronázta az iparosok hangadó köreinek munkálkodását, a mennyiben 1475 képesített iparos közül 995-en aláírták az ipartestület megalakítására vonatkozó kérvényt. Erre az iparhatóság hivatalból kimondotta, hogy Debreczenben az ipartestület megalakult és kögyűlést hívott össze a kereskedelemügyi miniszterhez terjesztendő alapszabályok kidolgozására.

E kögyűlés tegnap délelőtt tartott meg a városháza nagy tanácstermében Boczkó Sámuel főkapitány elnöklete alatt.

A gyűlés iránt iránt iparos körökben élénk érdeklődés mutatkozott. Hatszára lehetett tenni azok számát, akik tegnap a városház tanácstermében megjelentek. E szám tekintélyes részét az ipartestületre duzzogó ellenség lábelleni készítő mester urak képezték, akiket Elekli Gábor timártársulati és Kurucz Miklós csizmadia részvénytársasági elnökök liferáltak be, miut a gyűlés alatti magaviseletükből látható volt, nyilván azon célzattal, hogy a gyűlés megtartását megghiusítsák. E szándékuk megkísérlézésével azonban szemben találták magukat az elnököl főkapitánynyal, ki erélyes szavakkal utasította rendre a békétlenkedő elemeket. Az erősek elnök személye iránti respektus annyira megbénította csizmadia uraimék működési képességét, hogy a napok óta előkészített ellenakció mindössze néhány közbeszólasra és egy-két testületileg világrahozott „szavazunk“ kiáltásra zsugorodott össze.

A két elnök is bevágott egy-egy obstrukciós beszédet, amit kartársaik nevében akartak a poronra kilökn, de mindakét beszéd mindjárt megkezdése után a főkapitány rendreutasítása és szó megvonásában találta szomorú halálát.

A gyűlés lefolyása a következő volt:

Pontban 10 órakor Boczkó Sámuel elnök megjelent a teremben s a gyűlést megnyitva s az egybegyűlteket üdvözi és a tárgy komolyságára való tekintetből higgadságra inti. Majd ismerteti a gyűlés egybehívásának okát, amely tudvalevőleg az, hogy 1475 debreczeni iparos közül 995-nek aláírására az iparhatósága az ipartestület megalakulását kimondotta. (Eljenzés. A baloldalon elhelyezkedett ellenzék zajong.)

Elekli Gábor az iparkamara által összeállított névsort hiányosnak mondja, és a legjobbnak tartaná, ha most szavaznának.

Boczkó elnök (közbevág.) Ez nem tartozik ide.

Elekli Gábor semmire sem hederítve tovább magyaráz, mire elnök megvonja tőle a szót. (Általános elszörnyedés a timárok sorában.)

Dr. Boldizsár Kálmán előadó állott fel ezután és ismerteti a gyűlés célját, majd előadja, hogy egy alapszabály tervezetét már el is készítette az iparhatóság, és azt tárgyalás végett a gyűlés elé terjeszti. (Eljenzés.)

A kögyűlés megkezdte az alapszabályok tárgyalását s az első három szakaszt változatlanul elfogadja.

A negyedik paragrafusnál Kurucz Miklós is elérkezettnek tartja az időt szónoklatának elmondására a mit ekképpen kezdett meg.

— Nem igaz az, hogy a többség aláírta volna azt az irást, mert

Elnök. Tessék a paragrafushoz szólani. Elfogadja-e, vagy nem.

— Kurucz Miklós elhallgat, de kollegai lökdőséseire újra belefog a mondókába.

— Nem igaz az, hogy a többség . . .
Elnök rendutasítja és megvonja a szót. (Elszörnyedés a csizmadiák padján.)
Dr. Boldizsár Kálmán tovább folytatja az alapszabályok felolvasását, melyet a Serly Ede, a Vetéssy Béla és Stern Győző kisebb módosításaival elfogadnak.

Ezután még Serly Ede mond köszönetet az elnöklő főkapitánynak, a gyűlés vezetéséért s mivel a napirend egyetlen pontja az alapszabályok elkészítését a közgyűlés letárgyalta az elnök kijelentvén, hogy az elfogadott alapszabályok jóváhagyás végett a kereskedelemlügyi miniszterhez fognak felterjesztetni, a közgyűlést berekeszti.

Az iparosok a gyűlés után lassan oszladni kezdtek, azonban az előcsarnokban és a városház környékén apró kupaktanácsokra szakadozva még sokáig tárgyaltak a történeteket s késő dél lett már mikor a kisebb gyűlések elnökei is előérkezettnek látták a hazamenést.

Az ipartestület megalakulása sokat fog lendíteni az itteni iparosok helyzetén, s most már a testület vezetőire vár a feladat, hogy az iparosok maradi részével is megkedveltségek és megszerettségük a nagy munkával létrehozott intézményt.

— L. —

A százéves debreczeni színészet megünneplése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 15.

A debreczeni színészet száz éves fennállásának megünnepléséről tanácskozott szombaton d. u. a Csokonai kör választmánya által kiküldött bizottság, melynek elnöke Puky Gyula kir. táblai elnök; tagjai Geresi Kálmán tankerületi főigazgató, Könyves Tóth Kálmán ev. ref. lelkész, dr. Barthá Béla jogtanár és Zoltai Lajos városi s. levéltárnok, f. szerkesztő. A bizottság tagjai az akadályozva levő K. Tóth Kálmánon kívül mindnyájan megjelentek az elnöklő Puky Gyula hivatali helyiségében s valamennyien hozzájárultak különféle indítványokkal a javaslatokhoz, amelyben küldöttség a jövő év őszén tartandó ünnepély keretét a százados évforduló művelődés történeti nagy fontosságához legméltóbbá egybeállították véli.

Egyébiránt a bizottság abban a nézetben van és ezt különösen hangsúlyozni kívánja hogy az ünnepély rendezésének feladata egyenlően haramlik a városi hatóságra és a társadalomra.

A küldöttség az ünnepély idejéül legal kalmasabbnak gondolja a rendes téli idény kezdetét, — noha annak századik évforduló napja, hogy a színészet legelőször megvetette a lábát Debreczenben, — aug. 11-ére esik. Ugyde nyáron a művelt közönség egyrésze távol van a várostól s akkor nehéz volna összehozni a szunnyadozó szintársulatot, melyre nagyobb szerep vár az ünneplésnél.

Az ünnepélynek a következő négy főalkotó részét javasolja a bizottság:

1. A debreczeni színészet százéves történetének megírása, mely maradandó becsü emléket képezne a napnak. A legelőbb 10—12 évnél terjedelmű mű elkészítésére Geresi Kálmán, aki már amúgy is foglalkozott a tárggyal Debreczen város monografiájának kiadásakor. De maga mellé segítségül kéri valakit, esetleg a város valamelyik levéltárnokát.

2. A Csokonai kör ünnepélyes diszjölése, melyen a színészet százéves története vagy annak kivonata felolvastatnék.

3. Emléktáblával megjelölése a régi Fehérló szállodának, a mai vármegye háznak, mint amelynek udvarán tartották az 1798. augusztusi országos vásárokra legelső színelőadásokat. Az emléktáblát a társadalom és a város közös költségén készíttetik el.

4. Este diszjölődés a színházban. — Az előadást alkalmi Prolog

előzné meg, amelynek megírására az elősmert költői tehetségű dr. Kőrösi Kálmán helybeli ügyvéd már vállalkozott is. A diszjölődés különféle szindarabok egyes felvonásaiból akként volna összeállítandó, hogy abban a magyar szépirodalom legfőbb válfajai esetleg fejlődése kifejezést nyerjen. A szerepek a debreczeni szintársulat töltésébe, — de némely nagyobb szerepek játszására fölkérendők a hírnevesebb debreczeni származású s valamint azon színművészek és színművésznők (Blaháné, Ujházy, E. Kovács Gyula, Vizváry stb.) akik valamikor a debreczeni színházban ragyogtatták tehetségüket, vagy itt kezdték fényes pályájukat.

Ezekben foglalható össze a bizottság javaslata, melyet legközelebb azzal terjeszt a Csokonai kör választmánya elé, hogy azt elfogadván, — keresse meg a városi tanácsot az iránt, hogy a száz éves jubileum rendezése céljából általa megindítandó magzalomhoz a kör hazafias készsége csatlakozik — támogatást szívesen felajánlja az együttes rendezéshez, amely mindkét tényező képviselőiből álló küldöttségre volna bízandó. Nagyon természetes, hogy a küldöttség megalakításánál figyelembe veendő a színházi bizottság és a ezíngazgató is.

NAPI HIREK.

Debreczen, nov. 15.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött tájirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— november 15. —

Szárász. — Hő emelkedés.

— Személyi hír. Jóó István a tiszántuli ev. ref. egyházkerület buzgó középiskolai felügyelője, hat hétre terjedő külföldi tanulmányutjáról f. hó 7-ikén érkezett haza, meglátogatván Észak-Németországban főleg Berlin és Halle városok és Svájc középiskoláit s tanulmányozva általában a külföldi középiskolai ügyet. Gazdag tapasztalatait bizonyára sikerrel fogja értékesíteni fontos munkakörében ev. ref. középiskoláink javára.

— A nagytemplom megnyitása. Az ország egyik legnagyobb ev. ref. templomán, a mi gyönyörűsége sionunknak, messzeföldön hírneves két vöröstornyú nagytemplomunknak hónapokig tartott renoválása befejeztetvén, az áhítatos hívek tegnap délelőtt 9 órakor gyülekeztek újra össze benne először a javítás után. Az újból ékesített templom külső, belső dísz, annak a jóleső tisztaságtól szinte megnöttek tetsző hatalmas arányai, tágasabbnak látszó mpozás hajói a meghatottságig emelték a hívek vallásos hangulatát. A régi, kikopott kockakő-burkolat helyett szép, vörösalapu mozaik burkolatot kapott a templom, míg a roppant falak fehérségét kellemesen tartikják a diófászinüre festett karzatok. — A templom teljesen megtelt közönséggel. — Szinte megreszkettek a falak mikor az óriási közönség vallásos buzgóságtól remegő ajkán, az orgona kikeretében, felzendült az „Im bejöttünk“ kezdetű dicséret. Majd Dicsőfi József lelkész, a kitünő hitszónok lépett a szószébe s megragadó ima után a XLII. zsolt 3 versének alapján mondott olyan gyönyörű beszédet, amilyen rég nem hangzott fel ama falak között. A remek predikáció mindenkire mély hatást tett. A templomban jelen volt az egész presbyterium Kiss Áron püspökkel és Simonffy Imre kir. tan. polgármester főgondnokkal. A nők részére fentartott helyeket díszes hölgyközönség foglalta el.

— A közgyűlés előkészítése. A november 25-iki rendes törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgyait készítették elő a ma délelőtt

10 órakor gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt tartott teljes tanácsülésen. Az egyes tárgyakat ellátták tanácsi javaslatokkal így ajánlják a közgyűlésnek az általános esztornázási tervezetet és költségvetést elfogadásra. A közgyűlés legfontosabb tárgyai lesznek még az utcák elnevezése és házszámozás, a színház belső átalakítása stb. — A közgyűlés elé kerül még a vízvezeték ügye is.

— A tanári kör alakuló gyűlése. Szombaton f. hó 13-án kezdte meg a debreczeni tanári kör ez idei működését. Mindenek előtt tiszti karát választotta meg a melyre a f. iskolai évben nem csekély feladat vár, mivel az országos tanáregyesület Debreczenben tartandó nyári közgyűlésének előkészítése ugyancsak munkával fog járni. A kör különben meghagyta régi tisztikarát, u. m. elnöknek Dóczy Imre ref. főgimn. igazgatót, alelnöknek Cserhalmi József piarista gymn. igazgatót, pénztárosnak Harmath Gergely főreálisk. tanárt titkárnak dr. Kardos Albert főreálisk. tanárt egyszersmind kiküldött egy bizottságot mely az országos tanáregyesület nyári közgyűléséhez kezdje meg az előmunkálatokat, melynek tagjai a tisztviselőkn kívül Fazekas Sándor, Sinka Sándor és dr. Szántó Sámuel. A gyűlés idejének legnagyobb részét Kardos Albert előadása foglalta le, a ki rámutatván a tanárok szolgálati viszonyainak rendezetlenségére, főképp három sérelmi pontot fejtegetett. E sérelmek elsjeje abban áll, hogy a tanár elől el van zárva az igazgató által vezetett minősítvényi táblázat, második a Csáky-féle rendelet, mely megnehezíti, illetve megtiltja a tanároknak a hirlap-szerkesztését, a harmadik s legfőbb sérelmet pedig abban a rendeletben látja, melyet Wlassics miniszter csak a napokban adott ki s a melylyel egyszersmindenkor eltiltja a tanárokat mindennemű pénzintézeti állástól vagy tisztségtől. Az előadó követeli mind e sérelmek orvoslását s a gyűlés egyhangulag hozzájárult az ily értelemben fogalmazott határozati javaslatokhoz, a melyek fel fognak terjesztetni az országos tanáregyesület igazgatósághoz.

— Névszerinti szavazás. A Péterfia-utca rész szemét lerakó helyéül megvenni szándékolta M á r k u s Gusztávné fele föld megvétele tárgyában a névszerinti szavazás a törvényhatósági bizottságok f. évi novemberi közgyűlésén fog megejtetni. Ezen föld megvétele által végre rendezettni fog a Péterfia utca rész szemét lerakó helyének kérdése.

— Debreczen köszönelvele a királyhoz. A tíz magyar szobor emelésének királyi elhatározása Debreczen hazafias közönségét is hódolófelirat küldésére buzdította. A fölirat elkészült s ritka érdekes és izléses a díszmunka. Komlóssy Arthur főjegyző pénteken nyújtotta át Bánffy Dezső báró miniszterelnöknek, hogy ő felségéhez juttassa. Volt alkalmunk látni írja a B. H. a hódoló föliratot s jóleső örömmel teszünk róla tanúságot, hogy a nagy alföldi város a díszmúparterén, minő a bőrmozsák, a bőrnék metszése és vése — az ügyesség s bizonyos egészen magyaros izlés kiváló fokán áll. Leírjuk pár szóval a hódolólevelet. A kötés külső födele a szokásos sablontól eltérően magyar motívumokat használ föl, közepén a város czimerével, négy sarkán pedig bőrre fejtve: egy pártás polgárlányt, egy fiatal czivist, a város házát és a Hortobágy egy részletét tünteti föl bájos kis képekben, a melyek Kovács János debreczeni akadémiai festő csetjét dicsérik. Gyönyörű az a középső czimer többféle színű bőrmozsákból, meg szebb azonban az egész bőrlapot borító ornamentika, mely ki van véve és ki van metezve a csiszolt díznóbőrből. Még ennek az ornamentikának a

tárgya is
erdőnk, v
és gyümö
retet az A
közepén I
hogy a fe
az is egés
lyel a Hort
gozni, deb
Kalmanna
munka. A
lők az ak
Szóval mi
okmányon
is, a mely
rállyné írá
mellett a
fölirat ősz
Vilmos né
alkalmat
sára. Deb
tot nyújt
mányok.
pompás,
fölirat fel
kötve, sa
Debreczen

gyében k
hirtelen t
moru érte
né, szü
vitte fia
azonban
panaszko
tette. H.
tön orvos
a nagy í
A gyszár
mert sok
H-Hadba
— Az el
rás hajdu
ben. —
mult évb
t a n kis
ját, a mi
— Tav
Wesz p
kértek t
Hadháza
a családi

ev. ref. f
és javító
pokon ta
ber 9, 10
gálat dec
sultak je
dec. 8 á
dec. 18
ban. Az

debrecze
vészi hiv
szolgáta
melyeket
tásra fel
Cirkverio
vidékerő
nagyobb
jéről és
zol. Az
teljes ré
sugarai
pen kidő
sokan gy
nár műt

törvény
való usz
kik oly
rult emb
mellett a
gabonáz
egy szög
s kötelez
máza b
törvény
mint a k
elutasito

tárgya is egészen honi: a magyar kert, a mi erdőnk, valamint az alföldi pusztá virágainak és gyümölcseinek képéből fontak izléses keretet az Agnus Dei körül, mely ott fehérlik a közepén Debreczen város czimerén. — Még a hogy a fedőlapok egymáshoz vannak fűzve, az is egészen speciális, az a bőrvarrás, amely lyel a Hortobágyon a csikósok szoktak dolgozni, debreczeni iparosnak, D á v i d h á z y Kalmánnak kezéből került ki az egész bőrmunka. A pergamenre írott szöveg és inicziálék az akvarellfestészet és botúírás remekei. Szóval minden magyar és debreczeni e díszokmányon utolsó izéig, még a fölirat tartalma is, a mely a koronás király és Erzsébet királyné iránt való rajongó szeretet és hódolat mellett a hazafiság melegétől van áthatva. A fölirat őszintén és magyarosan ünnepli II. Vilmos német császárt is, a kinek látogatása alkalmat adott ő felsége kegyes elhatározására. Debreczen város egyuttal köszönőfeliratot nyújtott át a miniszterelnöknek és a kormányának, a mely szintén díszmunka, nem oly pompás, mint a királyé, de nemes izlésű. A fölirat fehér és barna habos selyembe van kötve, sarkai zománczosok, a tábla közepén Debreczen város czimere.

— **Hirtelen halál.** Egy az egész vármegyében közismertben álló 70 éves matróna hirtelen történt elhalálozásáról vettünk szomorú értesítést. — Ö z v. P o r o s z l a i F e r e n c z e n e, szül. Péli Nagy Johannát, Karsbadba vitte fia gyógyulás végett. — Alig hagyták el azonban Debreczen az agg urnó rosszultról panaszkodni s későbbben eszméletét is elvesztette. H. Szoboszlón levették a vonatról s rögtön orvosért siettek, de mire az megérkezett a nagy időket átelt matróna kilehelte lelkét. A gyászhir nagy részvétet keltett mindenfelé, mert sokan érezték az ő jóságát, különösen H. Hadházon, hol életnek utolsó napjait élte. — Az elhunyt édesatyja Péli Nagy András hajdukerületi kapitány volt a 40-es években. — Egyik fia Poroszlai Zoltán a múlt évben halt meg. A másik fia Bertalan kísérte volna most Karlsbadba édesanyját, a miben azonban megakadályozta a halál.

— Táviratilag értesítették a halálesetről W e s z p r é m y Zoltán vármegyei főjegyzőt s kérték tőle engedélyt arra, hogy a hullát H. Hadháza szállíthassák s ott helyezhessék el a családi sírboltban örök nyugalomra.

— **Pótérettségi vizsgálatok.** A debreczeni ev. ref. főgymnasiunban a decemberi pótló és javító érettségi vizsgálat a következő napokon tartatik Az írásbeli vizsgálat december 9, 10, 11, 13, 14 napjain, a szóbeli vizsgálat december 20-án. E vizsgálatra jogosultak jelentkezhetnek: az írásbeli vizsgálatra decz. 8-án déli 12 óráig, a szóbeli vizsgálatra decz. 18-án déli 12 óráig az igazgatói hivatalban. Az igazgatóság.

— **A mi művésznünk.** B o s z n a y István, debreczeni főgymnázumunk rajztanára, művészi hivatottságának újabb kétségtelen jeleit szolgáltatva azon négy tájkép megfestésével, melyeket az idei őszi képzőművészeti kiállításra felküldött. A két kisebb képhez tárgyat Cirkvericzából, a magyar-horvát tengerparti vidékéről vett, a hol a nyáron időzött; a két nagyobb pedig Somogyból, kedvelt szülőföldjéről és Debreczenből felvett részleteket ábrázol. Az utóbbi a Nagyerdőnek egy hangulatteljes részletét mutatja, a mint a felkelő nap sugarai az erdő fáit meglevenitii. A szépen kidolgozott képeket, azok elküldése előtt, sokan gyönyörködve szemlélték a művész-tanár műtermében.

— **A Kuria eg/ érdekes határozata.** A törvény szigorúan tiltja és bünteti a pénzzel való uszoráskodást. Voltak azután egyesek, a kik oly formán uszoráskodtak, hogy megszorult embereknek néhány forintot oly feltétel mellett adtak, hogy azok azt az új terméskor gabonával, búzával fizessék vissza. Például egy szegény ember kért ötven forintot kölcsön s kötelezte magát, hogy terméskor pld. 12 mázsa búzával fizet vissza. Egy ilyen eset törvény elé került. A kir. törvényszék, valamint a kir. ítélőtábla panaszost keresetével elutasította, nem látván fennforogni az uszora

véségét. A Kuria azonban megváltoztatta mindkét fórum ítéletét és kimondta, hogy az ily módon való kölcsönzés uszora. Ajánljuk ezt mindazok figyelmébe, kik ilyen uszorások kezébe kerülnek.

— **A debreczeni vasuti karambol.** A Debreczenben történt vasuti balesetről az államasutak igazgatósága a következő jelentést adta ki: A Debreczenben, az este 7 óra 50 perczkor Szerencsről érkező 4705. sz. személyvonat Debreczen állomás előtt beleütközött a távjelzőnél feltartóztatott 4761. sz. tehervonatba. A lökés folytán 7 utas és egy fékező kisebb sérülést szenvedett, a személyvonat lokomotívja és a tehervonat 8 kocsija pedig megrongálódott és egy kicsi kisiklott. A személyvonat kocsijai nem sérültek meg. Az összeütközés előidézésében hibás közegeket a szolgálatlól azonnal fölfüggesztették és vizsgálatot indítottak. — Mint értesülünk az igazgatóság Budapestről egy főfelügyelőt küldött ki Debreczenbe a vizsgálat vezetésére s még csak azt jegyezzük meg, hogy S z i e g m e t h Károly helyettes üzletvezető csupán a forgalmi tisztet függesztette fel állásától, a vizsgálat azonban a mozdonyvezetők ellen is folyik.

— **Fényes esküvő.** Fényes esküvő folyt le tegnap az izraelita új templomban, hol K u n Jenő pusztataecsei földbirtokos esküdött örök hűséget B e r n á t h Jenő vállalkozó szép és kedves leányának I r é n k é - n e k. — Az egyházi esketést K r a u s z Vilmos főrabbi végezte, ki szép beszédet intézett az új párhoz. Este a Dréher söresarnokban vacsora volt, a mit regelig tartó táncz követett, a melyhez zenét a M a g y a r i testvérek zenekara szolgáltatva.

— **Tüzeset az Ondódon.** Szombaton este a debreczeni határban levő Ondódon nagy tűz volt. A Steinfeld féle tanyán a melyet jelenleg Szilágyi Gyula bérel, egy lakóház kigyuladt és porig égett. A tűzvésznek épületen kívül nagymennyiségű terménykészlet és a bérlő tulajdonát képező összes házi berendezés esett áldozatul. A kár nagysága még ismeretlen.

— **Megszűnt járvány.** Említettük, hogy a Cser utcai leány- és a Bárány utcai fiú iskolát, az ott járványszerűleg fellépett vörheny miatt hezárták. S a r v á r y Gyula t. főorvos most konstatálván a járvány megszűntét, javaslatára a polgármester ez iskoláknak nov. hó 18 tól kezdve megnyitását elrendelte.

— **A lelkiismeret.** Rossz fát tett a tűzre Végh Imre kéményseprő segéd a múlt hónapban Nyiregyházán. Ott volt szolgálatban és egyik segédársának bóröndjét feltörve abból 5 frt készpénzt, egy ezüstórát és két ezüstgyűrűt kilopott. Az értéktárgyakat zálogbacsapta s a kapott pénzt a lopott összeggel együtt elverte. A kellemetlen lakótárs ezután rövid idő múlva hazajött Debreczenben lakó szüleihez, de itt lelkiismerete nem hagyott neki nyugtot. Folyton nyomta lelkét elkövetett büne olyannyira, hogy már nem tudta tovább elviselni és ma reggel beállított a II. ker. kapitánysághoz s ott bevalotta bűnét. A lelkiismeretes tolvaj s szavakkal fejezte be vallomását.

Nem bánom akármit csinálnak velem az urak, de én megvallom, mert nem állom ki tovább a bűn terhét.

A rendőrség a bűnbánót letartóztatva és megindította ügyében a vizsgálatot.

— **Letört bimbó.** K o v á c s Lajosnak, a „Debreczen” című lapársunk eljőrójának két és fél éves leánya M a r g i t k a f. hó 14-én délután 5 órakor meghalt. Temetése holnap délután 2 órakor lesz.

— **Tűz.** Szombaton este a Kis Csapó utcán K á l m á n e z helyi Mór rendőrkapitány házában tűz ütött ki. Az udvaron levő göré fogott tüzet, a mit azonban a közelben levő tűzoltók hirtelen elfojtottak.

— **Közkereseti társaság.** P o l l a c s e k Lajos ifju igyekvő iparoslegény néhány társával a napokban közkereseti társaságot alapított a piaci árak olcsó beszerzésére, A vállalatma

már meg is kezdte működését és egy kofasátortól egy zsák gyümölcsöt elemeltek. A művelletben a cég valamennyi tagja tevékeny részt vett, mindannak dacára a kofák éles szemei észrevették a nemes szándékot s egy közeli rendőr segélyével összefogdosták a tolvajokat. A rendőrség az elfogottakat hazatoloncoltatja egyuttal a közkereseti társaságot feloszlatta.

— **Becsületes megtaláló.** Ilyen is ritka manapság épügy mint a fehér holló. W e i s z Jenő VII. reáliskolai tanuló tegnap a Teleky-utcán egy ezüst női órát talált. A becsületes megtaláló az órát beszolgáltatta a rendőrségnek, hogy az igazolt tulajdonosa átveheti.

SZÍNHÁZ.

M ü s o r.

Hétfőn: nov. 15-én Trily, negyedszer, **Kedden:** nov. 16-án új botanulással: A d o l o v a i n á b o b l e á n y a. Herczegh Ferencz kedvelt színműve, a következő szereposztással: Jób Sándor Szentos — Vilma Fái Flóra — Szentirmzné Szabó Irma — Domaházyné Kiss Irén — Tarján főhadnagy Vidor — Szentirmay, százados Bartha — Loránt hadnagy Tanay — Biliczky kadét Rubos — stb (Rendező Vidor.)

Szerdán: nov. 17-én R a n g é s M ó d. Színmű 3 felvonásban. írta Szigeti József. Ez előadás különösebb érdekessége az, hogy Szathmáry Árpád legjobb szerepeinek egyikét játsza benne s hogy Komjáthy Z. Tézis betegsége után ez estén lép fel először. (Rend. Szathmáry.)

Csütörtökön: nov. 18. A helyettes. A vizsínháznak múlt évben nagy sikert aratott kitünű francia bohózata. (Rendező Vidor.)

Pénteken: nov. 19-én. L. K o m á r o m y Mariska urnó első vendégszínháza R i p p v a n W i n k l e - P l a q u e t t e operettje. Bérlet-szünetben. (Rend. Komjáthy.)

Szombaton: nov. 20-án L. K o m á r o m y Mariska urnó második vendégszínháza: A c o r n e v i l l e i h a r a n g o k. P l a q u e t t e operettje. (Bérlet-szünetben. Rendező Komjáthy.)

Három előadás.

A szombati és vasárnapi három előadás közül kettő — a két esti — Trilby volt. — Másodszer és harmadszor is a Trilby óriási sikert aratott.

A darab és annak előadása a közönségre mindig mély hatást gyakorolt. — Taps, kihevés volt bőven minden alkalommal.

Az előadó szereplők még nagyobb gondallal játszottak. H a l m i Margit és Komjáthy sikerei napról-napra nőnek. Vidor is jobb volt már Billie szerepében, megfogadta a tanácsunkat s a 3-ik felvonásban nem szoritotta össze torkát. De mégsem volt elég lágy, elég meleg, hanem csak olyan lágymeleg. — Több közvetlenség és több szív kell Billie szerepéhez.

Tegnap délutáni előadásul Celestin a pó operett került színre zavaros előadásban.

A szereplők közül Sziklay, Locsarekné, Békéssy és Juhász Ilona jók voltak. Különösen szépen énekelte Juhász Ilona a Lárilettőt.

Irodalom.

Nagy Imre költeményei.

Nagy Imrének, a debreczeni togatus diáknak, az Árpád ballada költőjének költeményeit Szekeres József kisújszállási könyvkiadó összegyűjtötte és kiadta.

Debreczen közönségének az itt nyugvó költő kötetét, melyekhez S z e m e r e B a r n a

kisujzállási főgymn. tanár irt életrajzot és jegyzeteket, különösen ajánljuk figyelmébe.

A hozzánk beküldött előfizetési felhívás a következőképp hangzik:

Idestova hatvan éve már, hogy Nagy Imre „Árpád” című balladáját a Kisfaludy Társaság megkoszorúzta. A megkoszorúzás dicsőségét ő maga — mint tudjuk — már nem érthette meg, mert mire ennek híre Debreczenbe eljutott, mire az ország figyelmére ráfordult volna, az ifjú költő akkor már hetedik napja korai sírjában pihen. A Kisfaludy Társaságnak azon ülésében, melyben halálának híre tudomásul vették „Szem nem maradt szárazon.” Báró Jósika Miklós mély megilletődéssel írja róla Péczely Józsefhez: „Ó disze fogott volna lenni költészetünknek s ez kettőzi a szomorú érzést, melylyel őt közülünk kiragadva tudjuk.” Azóta egész az utóbbi pár évig, midőn neve ismét sürűbben szóba került, Nagy Imrét meglehetősen elfeledték, ám-bár egyik másik verse soha sem szűnt meg közszájon forogni. Így az

„Indul nagy útjára az árva diák
Feszítik agyát karakán ideák,
Jó bor. mibe buja temetve leend,
Szép lány, kit amugy magyarán ülelend.”

a mely ma is országos kedvelt nótája diákságnak. Hattyúdálának (Meddig ülsz még földi kin homálya. Meddig még elhervadt arczimon), az Árpád-nak mindég akadt s akad ma is szavalója. Maga a Kisfaludy társaság is 1896. május 27-iki millenárius diszgyűlésén a honalapítás dicsőségét egyebek közt az ő, Várady Antal által előadott Árpád-jáva ünnepelte meg. Költészeti kézikönyveink, anthologia félelünk az olyan romantikus költemény alakokra mint a rondeau, triolett, madrigal és ritornel, többnyire töle szoktak példákat idézni. Kétségtelen, hogy nem tartozik nagyobb költőink sorába, költeményeinek túlnyomó része, a ki nem forrott tehetség benyomását kelti, de még ezekben is majdnem mindenben találunk maradandó becsü elemeket, irodalomtörténet szempontból pedig v a l a m e n n y i érdekes. „Ő költő volt — mondja róla a Kisfaludy Társaság é v l a p j a i b a n 1841. megjelent Emlékezet — dalai olvasása még sok keblét melegíthet.” Senki az ő költői egyéniségét találóbban nem jellemezte, mint Arany János, a ki ezt mondja róla: „A Vörösmarty era tündöklő nyelvezetén lelkesült fiatalság legfeltűnőbb képviselője ő.” „Őrök ifju színezet ömlik el költeményein s a kifejezésnek ama fellengős módja, mely inkább akarja nyelvében meghaladni, — mint föl nem érni a gondolatot, — inkább fészkes, — mint bágyadt lenni; mely érezteti velünk, hogy midőn költ. mindig komolyan veszi a dolgot és korán nem játszik.” (Hátra hagyott prózai dolgozatok 145. Ezme világánál nyelvezeténél fogva mindenesetre oly hű kifejezője korának és környezetének, hogy nélküle magunknak a 30—40-es évek ifju költői társadalmáról csak hiányos képet alkothatunk. Fentebbi okok és szempontok elég nyomósak voltak előttem arra nézve, hogy költeményeit az örökösök belegegyezésével egy újabb és teljesebb kiadásban bocsássam közre, annival is inkább, mert az első, a költő bátyja Nagy János által 1846-ban létesített kiadás ma már a könyvtársági ritkaságok közé tartozik. A kötetet Sz e r e m l e y Barna főgymnasiumi tanár ur volt szives életrajzzal és jegyzetekkel ellátni, s ugyancsak ő gyűjtötte össze a még kiadatlan vagy szétszórt állapotban levő költeményeket is. Végül pedig irodalmi viszonyaink között nem lesz talán egészen felesleges megjegyeznem, hogy a vidéki könyvkiadó létemre azért vállalkoztam épen én a kiadásra, mert Nagy Imre Kisujzálláson született, élete nagyobb részét is itt töltötte el s így iránta engem egyebek közt a patriotának kegyelele is lelkesít. Midőn az elmondottak alapján nagybecsű megrendelését tisztelettel kérem, bátor vagyok megjegyezni, hogy a könyvet 1 frt 20 krért bérmentve szállítom s mélyen tisztelt megrendelőim közül azoknak, kik 10 előfizetőt gyűjtenek, tiszteletpéldánnyal szolgálók. Maradtam kitűnő tisztelettel Kisujzállás, 1897. okt. 10. Szekeres József. (A könyv már meg is jelent.)

Uj napilap. A fővárosban november közepén új politikai napilap indul meg „Országos Hirlap” czimen. A lapot, a mely nagyszabású, előkelő hirlap lesz, negyven, különböző pártállású, országos nevű politikus adja ki, főszerkesztője pedig Mikszáth Kálmán országgyűlési képviselő lesz. Az új hirlapot a fővárosi hirlapírók olyan előkelő gárdája csinálja, amely teljes garancia a vállalkozás fényes sikerére. Lipsey Ádám, a lap felelős szerkesztője eddig a következő nevesebb hirlapírókat nyerte meg az új laphoz, Papp Dániel, Méray Horváth Károly, Papp Dávid, Lovassy Andor, Keszer József, Kabos Ede, Lendvay Sándor, dr. Guthi Soma, dr. Molnár Géza, Lakatos Sándor és még többeket. — A lap segédszerkesztője Kálnoki Izidor, a Magyar Hirlap és Pesti Napló volt helyettes szerkesztője, aki tavaly az ezredévi kiállítás sajtóügyi előadója volt. — Az új lap fényesen berendezett szerkesztősége és kiadóhivatala VIII., József-körút 65. szám alatt lesz Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A „Zenélő Magyarország” zongora zenemű folyóirat november 15-iki 22-dik füzetébe következő érdekes zenemű újonságokat közli: I v á n f y Iván igen szép Menyecske csárdását egy szöveges magyar dal — 3 palotás és 2 frissből összeállítva. II. Schmidt J. Ábrád a fülemüle orosz dal felett. III. Holzer B. „Harang polka françaiseját. Minden füzetben ily gazdag tartalommal jelenik meg ma már oly közkedvelt zenemű folyóirat. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalra a legszebb, s legkerültebb divatos zeneújonságokat hozza — negyedéven 6 füzet 50 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Egyes számok 22 krért, ha az összeg beküldetik. Előfizethetni az október deczemberi évfolyamra csakis a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Budapesten VI. Csengery utca 62. a. honnan mutatóvényszámok megismerése ingyen és bérmentve küldenek.

Közgazdaság.

Budapesti gabonátözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelenése.

Debreczen, nov. 15.

Készáru 10 olcsóbb

Ozsi buza	12.12—12.13
Tavaszi buza	0.—0.—
Ozsi rozs	8.88—8.90.
Tavaszi rozs	0.—0.—
Ozsi zab	6.40—6.45.
Tavaszi zab	4.60—4.70.
aug.—szep. tengeri	0.—0.—
Szept.—okt. tengeri	5.33—5.35.
Május—június 1897	
Seréspiacz. B u d a p e s t - K ö b a n y a	

1897. okt. 29.
Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 320 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 260 kgr. sulyban) — krtól — klgr. Fialat nehéz (páron — 320 klgron felüli sulyban) — 55 krtól 56 — krig. Fialat közép (páronkint 250 200 klgr. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — 52 krtól — 53 krig. Közép (páronkint 220—280 kgr sulyból) — 44 krt — 45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — 3 krtól — 44 krig. III. S z e r b i a i: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 51 krtól 52 — krig. Közép (páronkint 220—260 klgr sulyban) — 49 — krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 47 — krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi okt. hó 26. napján volt készletben: 26.965 darab 1897 évi okt. hó 27. napján felhajtott — drb 1897. okt. hó 27. napján elszállított 301 drb. 1897. okt. hó 28. napjára marad készletben 26664 drb. Hizottsertés forgalom változatlan.

Debreczeni piacz.

November 8—9.

G a b o n a v á s á r.

Buza, piaczra hozatott 900 mm. I. rend 80— II. r. 925. III. r. 9.—

Rozs, piaczra hozatott 600 mm. I. rend 128 II. r. 7.95 III. r. 7.80

Kétszeres, piaczra hozatott 800 mm. I. rend 7.40, II. r. 6.35 III. r. 6.30.

Árpa, piaczra hozatott 400 kgr. I. rend 450 II. r. 4.45, III. r. 4.40.

Zab, piaczra hozatott 500 kgr. I. rend 780 II. r. 5.75, III. r. 5.70.

Tengeri piaczra hozatott 1000 kgr. 6-tengeri I. rend 450, II. r. —, III. r. —.

Uj tengeri I. r. 4.80, II. r. 4.70 III. r. 4.40. Köles 620 6.—

Köleskása 13.—, 12.50, 12.— Burgonya 3.60

Piaczi árueczikkek:

100 kilónként: Bab fehér 12, bab sárga 10,00 burgonya 3.60, só darabos 10.50, só darált 12 00, disznózsir 60—62 frt, széna I. rend 1.80, II. r. 1.60, III. r. 1.40, szalma I. r. 60 krt, II. r. 50, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sótlan 58 frt, hárj 60 frt, juh turó 68— szappan 17 50 frt, aszalt szilva 16— frt, bors 18 frt lenese 20 frt, rizs 18 frt, pirszén 2. salgó tarjáni 150, szalon közszen 180, árpakása 16—2.

Kilónként: Árpakása 14—32 kr asza szilva 28 kr, asztali dara 15 kr burgonyag kr., borsó szépebbé 18 kr., szatmári 20 kr bab fehér 12 kr, sárga 10 kr, disznózsir 64, cukor 44.—45, irós-vaj — frt — kr, köleskása 15 kr., lenese szatmári 20 kr, szépebbé 24 Nr, liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 15 kr, 3. 14 k Nr. 4. 14 kr, Nr. 5. 12 kr, Nr. 6. 13 kr, olvasztott vaj 80 kr., só darabos 11 kr, d ará 12 kr, rizskása 16—32 kr, szappan 22 kr szalonna sós 64 kr, sótlan 60 krajczár, kávé frt 13 kr.

Hulla a pap pinczejében.

— A nagybárodai szenzáció. —

Rejtélyes bűnyürről beszélnek mostanában mindenfelé Nagybaródon. Az eset körülményei annyira különösek, hogy nem csodálkozhatunk rajta, ha a falusi nép képzeletében a borzalmas és regényes rémesetek képei ujulnak fel. Az eset melyről tudósítónk jelentése alapján már tegnap is röviden megemlékeztünk az, hogy Nagybaródon a gör. kath. lelkész pinczejében egy gyermek hulláját találtak meg. Természetes, hogy a gyanu fulánkja rögtön a pap ellen irányult és csakhamar kész volt a verzió is, mely a rejtélyes esetet kommentárral látta el.

Azonbun, hogy ki követte el a bűnt és ki gyermekének a hullája volt elrejtve a pinczejében, erről természetesen mindeddig nem lehet bizonyosat mondani. Azonban a bűnyü részleteinek napfényre jutása annál óhajtan-dóbb, mert ezáltal az ekként kompromitáló helyzetbe jutott lelkész a hiszékeny nép előtt eloszthatja a gyanu borzasztó ködfátyolát.

A nép között akkor vett erőt a kedélyeken az izgatottság, midőn a vizsgálóbíró dr. Sámson Márton járásorvos kíséretében a községben megjelent és házkutatást tartott a lelkész házában.

A kombinációk, sugdosások rögtön megindultak és mindenfelé arról a verzióról beszélgettek, hogy tiltott szerlem következménynek elpalástolásáról van szó.

Ez a verzió egyébiránt szűkebb körben már azelőtt is hitelre találhatott, miután arról, hogy a hulla a pinczejében van elrejtve Nagybaródon már tudtak valamit, miről tanuskodik az is, hogy a nagyvárad kir. ügyész titkos feljelentés utján nyert tudomást az esetről.

Tudósítónk írja, hogy az ekként nagyon kényelmetlen helyzetbe jutott lelkész kihallgatván, úgy vallott, hogy az esetről nem tud semmit.

Közelebbi adatok, melyek biztos tanúságot tennének róla, hogy ki a bűntény tettesegyelőre hiányoznak. A vizsgálat erélyesen folyik.

A nagyváradai csendőr parancsnokság a nyomozást vezető csendőrközegtől azt a távirati jelentést kapta, hogy a nagybárodai lelkész pinczéjében egy három hónapos gyermek hulláját találták meg és a tettes is már le van tartóztatva, de hogy ki a tettes, arról még nem ad felvilágosítást a csendőri jelentés.

Az illúzió csődje.

Brunetiner tudós volt és ő ennél fogva konstatálja a tudomány csődjét. Mi itt poéták népek is vagyunk egynehányan, önkök is tisztelt olvasó — és a mi színes, pókhálókból, naiv hitből, édes ostobaságokból, boldog rövidlátásból szőtt illúzióinkat csőd fenyegeti.

Ez az illúzió az azonfelül még kissé pikáns is vala. Mivelhogy ez az illúzió a férfiak számára való volt. — Szöve pedig a nőkről vala.

Ugy-e megittasultunk egy női szempártól?

Mit mondunk akkor?

Elbódít az az illat, a mely a hajadból felszáll. Mámorba ejt az illat, a mely a testből felszáll. Onnan a csipkés, selymes titkok közül . . .

Az odor di femina, — a mint nevezni szokták.

Es most jön az illúzió Monsieur Arleig volt az, aki csődöt kért ellene. Neki valószínűleg sok ki nem fizetett követelése volt a női nem ellen, azaz nem volt része asszonyi kegyekben — és ezért tette meg, a mit tett. Ő ugyanis Lyonban él és most spezfifikálta, analizálta s még egy sereg műkifejezés segélyével a valóságában ösmerte meg azt a „bódító” illatot. Illat? — nem. Az nem egyéb, mint a test kigőzölgése, a mit tudvalevőleg másképpen neveznek vulgo. Bódító? — az igaz. Sőt több is ennél: mérges Annyira mérges, hogy beoltva véle néhány kigyót, azok a rögtöni halál terére léptek.

Es hát ez faktum nem éleződ. Szaklapok is közölték.

Es minélkül most nem jut az eszünkbe irigyelni a kigyókat azért, hogy amit mi úgy szeretünk, amire mi úgy vágyunk és amiben oly ritkán van részünk: abban ők oktalan állatok tobzódhattak. Ambár hiszem megvala érte a büntetések: a halál.

Amiért hogy hideg testöket megérte annak a fehér női testnek a finom verejtéke.

De panaszojzuk fájó szívvvel, nagy busongással, szerelmes fejü ifjak és vének és ösmereitlen nevü minden poéták ajakával, a mi színes, pókhálókból, naiv hitből, édes ostobaságokból és boldog rövidlátásból szőtt illúzióknak a csődjét . . .

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Lesujtva a megmérhetlen csapás által, mely bennünket Istenben boldogult Dezső fiam váratlan gyászos elhunytával ért, nem mulaszthatom el, hogy úgy magam mit egész családom nevében őszinte köszönetem s hála lánknak kifejezést ne adjak azért a meghatározó szövegért, melyet úgy drága halottunk jó barátai, mint összes ismerőseink s Nádudvar város egész közönsége irányunkban tanúsított.

Fogadják mindannyian e nehéz órákban igaz igaz köszönetünket.

Fischbein Ignác.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/2 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknel (valiáskülönbűg nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	30	40
A színházból jövet	30	60
A bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
éjjel	30	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tónyoz, czukorgyár, légszeszgyár, kertészeti egylet és gözmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	30	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövésártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	30	60
minden további órára	40	
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak		

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon” A kereskedelmi akadémia palotájában.

Nyilvános olvasó terem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombatom d. u. 3—6 ig.

Muzeum, a kolégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12 ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesült öreáliszkolai műhelyében d. u. 4 óráig. Kedden Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany-bika” vendéglő éttermében vasárnap este a Magyar testvérek és Rácz Károly zenekara felváltva tartanak zeneestélyt

Eladó ház és földbirtok.

Csokonai-utca 1510. sz. a. ház, mely tartalmaz, két utczaí uri lakást s több rendbeli udvari lakást (jövedelmez 560 frtot), továbbá a Pályi utfélen 16 köblös ujosztású föld szabadkézből eladó.

Értekezhetni a tulajdosokkal Csokonai-utca 1510. sz. a.

Özv. Szatmári Józsefné.

KÖHÖGÉS,

rekedség és elnyálokadás ellen a legjobb hatású szer a Réthy féle

pemetefü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békés Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

A Dr. Russell J. Jenő utazási irodája

BUDAPESTEN, VII. Erzsébet-körut 522.

KELETI UTAZÁST

rendez.

Biztos indulás február hó elsején.

Prospectus ingyen és bérmentve.

1285.
1897. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 28466/1897 P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Adolf Steiner & comp részére Eisler Izidor debreczeni lakostól 45 frt 44 kr tőke, ennek 1897. évi július hó 31 napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 5 frt 85 kr perköltség erejéig 1897 évi okt. hó 20-án bírólilag felülfoglalt és 591 frtra becsült bolti áruktól álló ingóságok 1897 évi November hó 19-én délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Piacz utca 2142. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.
Debreczen, 1897. évi November hó 9-én.

Sugár Gyula
birói kiküldött.

BOROS TESTVÉREK

Női divat áruháza

DEBRECZEN, Kossuth-utca 3. szám.

Smyrna szőnyegek készítéséhez
szükséges kellekek

női kézimunkákban

új dolgok előkészítve kezdve és készen

Faragványok, himző rámak és ábrák
sejymek, fonalok

és mindenfajú harasztok

Legnagyobb választékban kaphatók.

OCASSIO!

Remek sejymek minden színben méterenkint 59, 61, 83, 1 frt 28 kr.

Legjobbminőségű széles szintartó velezek
19, 24, 28 kr,

Flannell velez 20 kr,

Dupla széles szövetek 19 krtól kezdve.

Kézi munkák,

Kész gyermek ruhák, köpenyek.

Női blousok

darabja 1 frt, posztó 2 frt, egész finom 3 frt.

Eisler Izidor

női divatáru üzletében.

Női ruha varrótermemet különös figyelmébe ajánlom.

Hajdu és Szabolcs megye

Legnagyobb

Női felöltő és Női kalap

központi áruháza

ROSSAJOS

Debreczen kistemplombazár — fiók üzlet Nyiregyháza.

1897 őszi és téli idényre

az ujdonságok már megérkeztek.

Óriási választékban. Meglepő olcsó árban

kaphatók.